

Po govori je sodnija sestavila sledeča vprašanja:

1. Je li Otmar Bamberg kriv, da je razžalil cerkvenika?

Če se ne pritrudi temu vprašanju:

2. Je li zapopadek tega članka razžaljiv?

Če se potrudi to vprašanje:

3. Je li O. Bamberg kriv nemarnosti, da je članek prišel v list?

4. Ni li tožba zakasnjena?

Večina porotnikov, se ve da ni prtrdila poglavitnih vprašanj; vsaj tudi ni nihče pričakoval, da bi bil pri teh okoliščinah O. Bamberg kriv spoznan. Vendar je ta obravnava razsvetlila početje „liberalne“ stranke, ktera je razširjenje kulture v „štant“ vzela. — Na časti tako grdo razžaljeni cerkvenik mora stroške obravnave plačati. Tedaj je on vendar-le svinjo obril, kakor pravi „Tagblatt“, dasiravno niti on, niti kdo drug za to ne vé. Ali pa ni razžaljena čast tistega, o katerem se taka laž skuje? Zlegal pa se je „Tagblatt“, to je gotovo; obravnava je danes to jasno dokazala, toraj se tudi slabo veseli Pyrrhusove zmage, ktero v srci vsi poslušalci tudi iz nasprotnega tabora pripisujejo cerkveniku. Porotniki pa naj si zapomnijo resnoben opomin cerkvenikovega zastopnika dr. Razlaga, da se v dvomljivih rečeh od porotnikov pričakuje oprosteno zatoženega, v jasnih, nedvomljivih pa oprosteno, kedar ni kriv, ali obsojenje, kedar je kriv, sicer pridejo porotniki v nasprotje s svojo prisego in občnim mnenjem ter bi pokazali, da še niso zreli za poroto, ki bode po takem škodo trpela.

Dr. Keesbacherjevi pisariji v sabotnem „Tagblattu“ v odgovor samo to, da Tagbl. „obrito-svinjski literaturi“ nisem časti skazal, da bi bil pravdo 17. dne u. m. poslušat šel ali jo kakor koli popisaval. Sploh je meni za Tagbl. „kolek“ in Keesbacherjevo „plačo“ toliko mar kakor za lanski sneg.

Dr. Jan. Bleiweis.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. — Včeraj se je začel zopet državni zbor. Ministerstvo vendar še ni propalo, kakor je nemška koterija že skozi 14 dni prerokovala. Osoda njegova se bode odločila — ako ni že zdaj odločena — v adresni debati. Rekli smo: „ako ni že zdaj odločena“, kajti poslanci tirolski, vorarlberški, kranjski, dalmatinski, bukovinski in sploh tisti, ki delajo tako imenovano „desno središče“ v državnem zboru, so nameravali v prvem svojem shodu skleniti to, da resno vprašajo ministra Potockega za program njegov. Meglenemu stanju mora enkrat konec biti, in „dobra volja“ pomiriti večino avstrijskih narodov mora se pokazati v djanji. Z absolutizmom strašiti narode, ne pomaga nič; vsajimamo parlamentarni absolutizem, kterege smo od leta 1861. do grla siti. Če, kakor se bere, vzdignejo spet Schmerlinga iz groba, naj ga; Slovani in vsi drugi narodi, ki nemški kliki nočejo hlapci biti v Avstriji, bodo strpeli tudi še Schmerlinga, Giskro in vso koterijo, ki je že enkrat Avstrijo tirala do propada! „Ne udajmo se!“ — je klic pravih avstrijskih, a ne pruskih narodov — dokler se jim ne zaleskeče zarja z napisom: pravica vsem narodom!

Česko. — Zmaga Slovanov pri volitvah za državni zbor v mestnih in kmečkih občinah je sijajna. Enoglasno ali z veliko večino so zmagali Čehi; pcepali pa so kandidatje „liberalci“ tako, da so v nemških krajih vjeli v vsem skupaj le 17 poslancev, tedaj za

22 manj kakor so jih poprej imeli v dunajskem državnem zboru, kjer so jih šteli 39. Mala kopica nemških ustavovercev pride tedaj v državni zbor, vendar je zadostno, da zagrizeni Nemci dobijo po njih večino. Al kako bode pemska dežela po njih zastopana? Prav tako, kakor če bi 1 ali 2 nemška Kočevarja zastopala slovensko kranjsko deželo! — Včeraj so volili veliki posestniki; izid teh posebno važnih volitev nam kaže telegram iz Dunaja.

Iz francosko-pruskega bojišča. S primirjem, to je, da bi se za 25 dni ustavil boj, ni nič; pruska vlada ni hotela dovoliti, da bi se bil Pariz smel med tem časom oskrbeti z živežem; — brez tega dovoljenja pa francoska vlada ni hotela in ni mogla sprejeti primirja, ki bi bil le pruski vojski na dobro, francoski pa v pogubo. Siloviti boj se tedaj začne zdaj. Trochu, poveljnik Pariza in glavar vlade, je tedaj ukazal, da vsi moški v Parizu od 20. do 40. leta morajo prijeti za orožje, mesto pa se neprenehoma v trden tabor predeluje. Pošteni Trochu je bil v dvojni nevarnosti; od zunaj stoji morivni Nemeč, znotraj pa rogovili drhal „rdeče“ (krvoločne) republike. Notranjih sovražnikov se je osvobodil s tem, da je dal glasovati: ali imajo Parižani zaupanje do sedanje vlade ali ne? — in čez 500.000 glasov je odgovorilo: da! — in le kakih 50.000, da ne. Kar svet pomni, ni bilo takega grozovitega mesarjenja, kakor je to, ki se bode zdaj pričelo pred Parizom.

Telegram „Novicam“.

Dunaj 8. nov. — V državni zbor je prišlo danes 14 Pemcev; volil se je odbor za preiskavo direktnih volitev pemskih poslancev; v ta odbor niso volili nobenega iz desnega središča. Prihodnja seja v četrtek. Iz Pemskega pride 7 velikih posestnikov, 6 poslancev selskih, 7 mestnih in 4 iz kupčijskih zbornic.

Popravek. V poslednjem listu na zadnji strani v „Novičarji“ iz Dunaja v 2. vrsti namesti stališče beri stan.

Listnica vredništva. Gosp. dopisniku „iz Gorice“: Danes nikakor ni bilo mogoče; drugi pot gotovo. — Gospod Fr. Rajž: „Javna zahvala“ more priti le v „Oglasnik“ za ondi odločeno plačilo. Prosimo tedaj povedati: ali hočete tako?

Žitna cena

v Kranji 31. oktobra 1870.

Vagán pšenice 5 fl. 75. — rži 4 fl. 20. — ječmena 2 fl. 10. — ovsa 1 fl. 80. — soršice 4 fl. 40. — ajde 3 fl. 30. — prosa 2 fl. 50. — krompirja 1 fl. 50. — fižola 3 fl. 84.

Žitna cena

v Ljubljani 5. novembra 1870.

Vagán (Metzen) v novem denarji: pšenice domače 5 fl. 20 — banaške 5 fl. 92. — turšice 3 fl. 88. — soršice 4 fl. 20. — rži 5 fl. 30. — ječmena 2 fl. — — prosa 2 fl. 90. — ajde 3 fl. — — ovsa 1 fl. 90 — Krompir 1 fl. 70.

Kursi na Dunaji 8. novembra.

5% metaliki 57 fl. 75 kr. Ažijo srebra 120 fl. 25 kr.
Narodno posojilo 67 fl. 65 kr. Napoleondori 9 fl. 84 kr.

Loterijne srečke:

v Gradcu } 5. nov. 1870: 79. 66. 46. 70. 64.
na Dunaji } 84. 53. 69. 89. 10.

Prihodnje srečkanje v Gradcu in na Dunaji 19. novembra.